

F. t. I. vedr. straffeloven m.v.

spørgsmålet om at indføre en pligt for internetudbydere og teleselskaber til at logge visse oplysninger, således at det under en efterfølgende politimæssig efterforskning vil være muligt at spore den kommunikation, der har fundet sted. Udvalget anser en sådan logningspligt for i særlig grad at have betydning for efterforskningen af lovovertrædelser vedrørende børnepornografi, men oplysningerne vil kunne bidrage til efterforskningen af alle former for kriminalitet, der foregår på eller ved hjælp af Internettet.

Som det fremgår af pkt. 8.2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget om forældelse, styrket indsats mod seksuelt misbrug af børn og unge samt IT-efterforskning (lovforslag nr. L 281 af 27. april 2000), jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 7809, er der fra IT-branchens side i høringssvarene over betænkningen udtrykt betænkelighed ved udvalgets forslag om registrering af logoplysninger og opbevaring heraf. Justitsministeriet fandt det derfor rigtigst, at der ikke på det da foreliggende grundlag blev stillet forslag om at indføre en sådan pligt for internetudbydere og teleselskaber. Justitsministeriet iværksatte på denne baggrund i samarbejde med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling en nærmere undersøgelse af konsekvenserne af udvalgets forslag i lyset af de indvendinger, der er fremført i visse af høringssvarene vedrørende betænkningen. På tidspunktet for fremsættelse af lovforslaget om hæleri og efterfølgende medvirken samt IT-efterforskning (lovforslag nr. L 194 af 21. marts 2001) var Justitsministeriets og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings overvejelser endnu ikke afsluttet, jf. Folketingstidende 2000-2001, tillæg A, s. 5704. Justitsministeriet tilkendegav på denne baggrund, at man i forbindelse med en fremtidig ændring af retsplejeloven ville tage spørgsmålet op på ny, når overvejelserne var afsluttet.

Justitsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling er enige om, at der – bl.a. i lyset af de tragiske begivenheder, der fandt sted ved terrorangrebet i USA den 11. september 2001 – nu er grundlag for at foreslå en regulering på dette område.

3.1.2.1. Udvalgets generelle overvejelser

Udvalget konstaterer, at manglende eller mangelfulde oplysninger hos internetudbydere udgør et efterforskningsmæssigt problem. Dette problem forstærkes, når efterforskningen vedrører forhold, hvor der er anvendt flere internetadresser til kommunikationen. De kriminelle udnytter herved, at oplysninger om datastrømmene, herunder oplysninger om, hvilket land der opereres fra, ikke er tilgængelige for politiet.

Udvalget anfører, at modhensynet, der taler for få registreringer og kortvarig opbevaring af oplysningerne hos formidlerne, især er hensynet til privatlivets fred.

Udvalget erkender, at det ikke er muligt at tilgodese begge disse modsatrettede hensyn fuldt ud. Der er endvidere ikke tale om et problem, der kan totalløses via dansk lovgivning, men udvalget finder, at en dansk regulering under alle omstændigheder vil være nyttig.

3.1.2.2. Behovet for regulering

Udvalget bemærker generelt, at der ofte kan være meget stor teknisk usikkerhed med hensyn til loggens indhold og fuldstændighed, og at det kan være omkostningskrævende at stille krav på dette område.

Udvalget anfører, at oplysninger om B-nummeret (eksempelvis det nummer hos en internetudbyder, der kaldes op til) i dag kun fastholdes kortvarigt hos teleudbyderne. Dette vanskeliggør efterforskningen, idet der nødvendigvis går tid med behandling af anmeldelsen og visitering af sagen, inden efterforskningen kan påbegyndes. B-numrene bruges f.eks. til regningsspecifikationer, således at den kaldende abonnent har mulighed for at identificere, hvilke numre der har været kaldt op til i den seneste regningsperiode.

Ud fra et efterforskningsmæssigt synspunkt har det stor betydning, at A-nummeret (det nummer, der ringes fra) logges. Dette gælder uanset, om den pågældende har benyttet muligheden for at blokere for visning af A-nummeret hos den, der ringes til. Adgangen hertil må antages primært at skulle beskytte imod, at nummeret kan vises hos modtageren (indehaveren/brugeren af B-nummeret) og ikke at tage sigte på de registreringer, der kan være behov for i telekæden.

Registrering og opbevaring af oplysninger om A-nummeret i tilknytning til en given internetopkobling, vil gøre det muligt efterfølgende – f.eks. i forbindelse med efterforskning af lovovertrædelser, der er begået under den pågældende internet-session – at føre sporet helt tilbage til det telefonnummer – og dermed almindeligvis det sted – hvorfra den ulovlige aktivitet er begået.

Udvalget konstaterer, at i hvert fald én af de større internetudbydere kun tilslutter til Internettet, hvis A-nummeret samtidig registreres (hvilket sker, uanset om det er visningsbeskyttet eller ej).

Endelig påpeger udvalget vigtigheden af, at der også sker registrering af den IP-adresse, som brugeren tildeles i forbindelse med den konkrete internet-session. For at styre kommunikationen på Internettet har hver server (computer), som er koblet til Internettet, en unik IP-adresse (Internet Protocol). Adressen over-